

ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН

Існує взаємозв'язок феномену підприємництва з ціннісно-смысловими характеристиками соціокультурного простору сучасної цивілізації. Особливо цікавим є теорія дослідження процесу формування, становлення та розвитку світогляду та моралі сучасного українського підприємця. Бо ці складові (філософія, світогляд та мораль) є невід'ємними складовими економічно-соціального розвитку будь-якого суспільства. Сучасне підприємництво сильно відрізняється від подібної діяльності минулих епох. Воно не прагне суперечностей із загальноприйнятими морально-етичними нормами, а навпаки використовує їх інноваційно. Слід відмітити, що сучасне підприємництво активно формує і захищає демократичні елементи громадянського світогляду. Зауважимо, що існує свого роду «пересоціалізація», сприяння адаптації працездатного населення і молоді до нових умов соціально-економічних взаємовідносин. Для здійснення такого «перезапуску» потрібен глибокий соціально-філософський аналіз та пошук практичних шляхів становлення в такому суспільстві філософії, світогляду, морально-етичного середовища справжнього підприємництва сучасної доби, з усіма їх реаліями. І тут важливу роль відіграє таке поняття як ринкові відносини (характеристики понять людина-працівник, людина-власник, приватна власність). Зараз проходить природна еволюція підприємництва як частини людської цивілізації. Зміна змісту праці з характерної для індустріальної, ресурснозалежної економіки, на творчу працю. Це основна тенденція нових соціальних відносин, які визначають роль і місце людини у новій економіці. В основі новітньої підприємницької культури лежить людиноцентричність та мораль будь-якого сучасного бізнесового процесу. (Найбільш цінний капітал фірми – це її працівники). Основними моральними критеріями сучасного підприємництва вважаються: культура ділової поведінки на ринку, професіоналізм, справедливість, довіра, чесна репутація та компетентність, порядність, гідна конкуренція, дотримання чинних законів, наявність одностайності, що поділяють дані принципи. Нажаль в Україні усвідомлення і розуміння сутності підприємливості трішки викривлене. На це вплинули історично-культурні стереотипи. Це тормозить ініціативно-творчі процеси у вітчизняній економіці. Та бізнес-прошарок – категорія людей, котрі постійно в пошуках нових ідей та ресурсів розвитку. Саме підприємці з сучасним світоглядом, філософією, мораллю, спрямованими на творче, духовно-вольове самовтілення, здатні до реальних реформ, до введення держави на сучасний рівень соціокультурного розвитку. Існує думка, що бізнес, по суті є чиеюсь власністю, і, таким чином, власник може розпоряджатися ним на свій розсуд, в рамках закону і моралі. Але не можна безкарно і необмежено використовувати ресурси, забруднювати повітря, врешті підпалити свій будинок, тощо. Основні чинники сучасного підприємництва це діловитість, ініціативність, творчість, креативність. В будь-якій сфері ці чинники тягнуть за собою відповідальність за формування певних загальних, типових,

розповсюджених морально-етичних та соціокультурних типів поведінки, діяльності. Кредо бізнесу: «Прибуток вищий за все, але вище прибутку – честь».

Науковий керівник
проф. Фірсова Л.В.

Швачка С.О.

*Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – ст. викладач Бабай Л.В.*

ПРИРОДА ТА СУТНІСТЬ МОВИ. УКРАЇНСЬКА МОВА В ЗАКОНОДАВСТВІ

Професійна освіта – це фахова спеціалізована освіта, система знань у певних галузях трудової діяльності, здобутих у вищих навчальних закладах.

Мова для кожного народу – це ніби друга природа, що оточує його, живе з ним всюди і завжди. Без неї, як і без сонця, повітря, рослин, людина не може існувати. Як великим нещастям обертається нищення природи, так і боляче б'є по народові зречення рідної мови чи навіть неповага до неї, що є рівноцінним неповазі до батька й матері. Мова – це не тільки засіб порозуміння між людьми. У мові нація закодує всю свою історію, багатовіковий досвід, здобутки культури, духовну самобутність.

Кожний народ – творець своєї рідної мови. Для українців рідна мова – мова нашої нації, мова предків, яка зв'язує нас між собою і з попередніми поколіннями, їхнім духовним надбанням. Тому знати, берегти і примножувати рідну мову – це обов'язок кожної людини. Народ, який не усвідомлює значення рідної мови, її ролі в розвитку особистості, не плаче її, не може розраховувати на гідне місце у суцвітті народів. Питання сутності мови, безумовно, входить в коло найважливіших питань сучасної лінгвістики і всіх дисциплін, які з нею так чи інакше пов'язані.

В індивідуальному мовленні відображаються психічні особливості мовця, а в національній мові – психічний склад всієї нації. Мова розглядається як поліфункціональна знакова система, тобто мова – це система довільно відтворюваних структурних знаків (звуків, морфем, слів, словосполучень, речень) і правил їх комбінування, що історично склалися на задоволення потреб спілкування й вираження всієї сукупності знань людей. У сучасному мовознавстві домінує думка про мову як суспільне явище. Мова окремої людини залежить від навколишнього середовища і перебуває під впливом мови колективу. Мова – інструмент, за допомогою якого людина впливає на людей, а інші впливають на нього. Мова виникла в суспільстві, обслуговує суспільство і за межами суспільства вона не можлива, як і не б можливо суспільство без мови.

Мова – складне і багатостороннє явище, яке неможливо розглядати лише з одного боку. Належний рівень мовної культури є свідченням розвинутого інтелекту людини, її вихованості. Культура мовлення має велике національне і соціальне значення: вона забезпечує толерантне спілкування людей, облагороджує їхні стосунки, сприяє підвищенню загальної культури як окремої